

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Organski's fasen van politieke ontwikkeling

Hoppe, R.

Citation

Hoppe, R. (1971). Organski's fasen van politieke ontwikkeling. *Acta Politica*, 6: 1971(4), 465-465.

Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3451293>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3451293>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

dit punt, bijvoorbeeld naar de motiveringen van het stemgedrag, naar de houding van de respondenten tegenover de lokale autoriteiten in vergelijking met die tegenover de nationale gezagsdragers en naar de politieke strijdpunten, die men ten tijde van de verkiezingen actueel achtte. Wij hopen zodra de gegevens — die o.m. uit de antwoorden op een aantal open vragen moeten worden verkregen — hiervoor beschikbaar zijn het onderzoek ook op de zojuist genoemde vraagpunten voort te zetten.

Organski's fasen van politieke ontwikkeling door Rob Hoppe

A, Korte weergave van de inhoud van het boek¹

Het doel van zijn boek, zo stelt Organski in het voorwoord, is het aangeven van een nieuw theoretisch framework voor de vergelijkende politicologie. De basisassumptie van dat framework is Organski's politieke wereldbeeld: 'The world today is a world of nations in construction.'² Al die naties in opbouw doorlopen een bepaalde ontwikkeling, waarbinnen een aantal fasen te onderscheiden zijn.

Nationale ontwikkeling, groei of modernisatie in het algemeen wordt volgens Organski gekenmerkt door toenemende economische produktiviteit, door toenemende geografische en sociale mobiliteit, en door toenemende politieke efficiency in het mobiliseren van menselijke en materiële hulpbronnen van de natie voor nationale doeleinden. Organski verbindt aan deze constatering een kritiek op hen, die de mate van economische ontwikkeling gebruiken als indicator voor ontwikkeling in het algemeen. Hij ontkent niet de evidente relatie tussen politieke en sociale ontwikkeling enerzijds, en economische ontwikkeling anderzijds, maar stelt dat eerstgenoemde vormen van ontwikkeling zeer wel in tempo en prioriteit kunnen verschillen van laatstgenoemde vorm van ontwikkeling. Organski zelf gaat expliciet uit van de veronderstelling, dat een zekere mate van politieke modernisatie vooraf gaat aan een zekere mate van economische modernisatie.

Omdat hij tot nu toe drie vormen van ontwikkeling onderscheiden heeft — te weten economische, sociale en politieke — ziet Organski zich genoodzaakt zijn focus duidelijk te richten op politieke ontwikkeling: 'Political development can be defined as increasing governmental efficiency in utilizing the human and material resources of the nation for national goals.' Politieke ontwikkeling kent trouwens nog een tweede aspect: 'The primary function of national government (...) changes as a nation moves from one stage to another.'³ Die fasen zijn dan de volgende:

1 — De politiek van de primitieve eenwording. Het begin van deze fase is moeilijk vast te stellen. Voor Europa begint hij in de loop van de zestiende eeuw; voor het grootste gedeelte van de rest van de wereld begint hij pas bij het ontstaan van de Europese koloniën. Het eind van deze fase valt ruwweg samen met het begin van de industrialisatie, de fase die Rostow 'take-off' noemt. De primaire functie van de regering is hier het scheppen van nationale eenheid. Dit houdt onder andere in: het vestigen van een centraal politiek

¹ A. F. K. Organski, *The Stages of Political Development*, New York, 1967 (in het vervolg te citeren als: Organski).

² Organski, p. 3.

³ Organski, p. 7.